

“Estimat amic: En aquesta diada que tots els anys m’associàveu a la vostra joia, hem volgut nosaltres enguany associar-nos al vostre dol. I en la comunió dels vius i dels morts, l’estimada ombra absent del vostre pare és viva com una profunda i callada companyia. De tot cor amics sempre fidels, Josep M^a i Angelina López-Picó”.

La vida nova del barri vell

En el decurs d’aquest darrer mig any, el Barri Vell de Girona ha donat nous i insòlits senyals de vida.

Tot primer va ser la festa del barri de Sant Feliu, quan uns carrers marginats i degradats van ressuscitar de sobte a la convivència cívica. Malgrat el pegot indigne de la “casa lila” i del seu entorn, l’espai que va des de l’escalinata del temple fins al riu va convertir-se per uns dies en menjador col·lectiu i en sala d’espectacles. Berenars infantils, sessions de titelles, vermut per als vells, audicions de sardanes, botifarrada popular, cantades d’havaneres, degustació de coques, balls populars de nit, tot s’hi va celebrar amb una eufòria inesgotable. Les melodies antillanes i les banderetes de paper donaven a l’Onyar un aire vagament portuari. La música d’ahir alternava amb la d’avui en el repertori del ball, i el campanar, esvelt i il·luminat, ho presidia tot amb el seu seny immortal.

Després, el dia de Tots Sants, va néixer al carrer de les Ballesteries i a la pujada de Sant Feliu la Trobada d’Artesans i Antiquaris, que on revitalitzar el nucli històric amb la seva activitat més pròpia: la que va donar nom als seus carrers i va configurar el tarannà de la gent a través d’un procés secular.

Ara, finalment, és el carrer de la Força el que celebra amb actes culturals i festius la culminació de les obres de rehabilitació. Aquests esclats, encara massa esporàdics, no són sinó els pròlegs il·lusionats i espontanis d’un programa pendent. Europa és plena d’exemples del que es pot fer i s’ha de fer per animar el centre històric. La iniciativa dels veïns hi té molt a dir —i hi diu— però la intervenció institucional hi és indispensable, més enllà de la pura actuació urbanística. Allà on s’han produït canvis notables i renovacions espectaculars, ha estat per la conjunció eficaç de l’esforç privat i de l’aportació pública. I aquí, els uns pels altres, anem passant els anys i desaprofitant les experiències aïllades sense integrar-les decididament en un pla d’actuació global.

*Carrer de la Força:
culminació
de les obres.*

Tota la ciutat és històrica

En parlar dels centres històrics, es difícil oblidar-se de l’il·lustre Giulio Carlo Argan, historiador de l’art i ex-alcalde de Roma. Ell té dit que “no n’hi pas prou amb la restauració, sinó que s’ha d’anar a la reanimació i a la refuncionalització”.

Però ara Argan, vingut a Barcelona per parlar de la crisi de la ciutat, sembla haver anat més enllà: “Totes les nostres ciutats han tingut un creixement equivocat i morbós. Hi ha enormes i desoladores perifèries entorn dels petits centres històrics. Aquests s’han de salvar perquè són el valor i el prestigi de les ciutats, però per això cal actuar amb energia sobre les perifèries creades per l’especulació”.

El pensament de Giulio Carlo Argan es manifesta amb perfecta coherència en el decurs del temps. L’any 1976, en accedir a l’alcaldia de Roma, va dir que “la mateixa especulació que danya el centre històric és la que crea els ghettos inhumans dels extraradis congestionats”. I l’any 1979, a la ciutat emblemàtica de Bolonya, va fer solemnement aquesta afirmació: “El concepte de centre històric és útil instrumentalment, però és teòricament

*Giulio Carlo Argan,
del centre històric a
la perifèria urbana.*